

for Selskabet saa stor, at det erholder 1000 Rbd. i Bidrag, saa give vi 1000 Rbd.; interesserer det kun saa meget, at der indkommer 500 Rbd., give vi ogsaa 500 Rbd., og skulde det vise sig, at Interessen var saa stor, at der indkom 1600 Rbd., ja, saa give vi ogsaa 1600 Rbd. Vi ansee nemlig det, at der bidrages til et Selskab af dem, som Selskabet nærmest maa interessere, for en langt kraftigere Aerkjendelse end de smukkeste Talemaader om, hvad det udretter.

G. Winther: Jeg havde troet, at det havde været rigtigere ikke at stille den Betingelse iaar, som er stillet af Udvalget for Bevillingen af disse 1600 Rbd. Derimod vilde jeg finde, at det havde været passende at bestemme det af, at Selskabet herefter indsendte sit Budget til Rigsdagen. Noget lignende have vi gjort ved andre Anstalter, der ikke sortere umiddelbart under den lovgivende Bevillingsmyndighed, men som dog modtage et Tilskud derfra.

Naar der er blevet fremhævet fra forskjellige Sider, at der ikke gjøres Noget for Landvæsenet, saa maae vi huske paa, at der nu foreligger til Bevilling en meget stor Sum til Landvæsenets Fremme, nemlig til den saakaldte høiere Landboffole. Dette maa ogsaa regnes med, naar man vil bedømme, om det er Meget eller Lidet, der gives i denne Retning.

Det er forøvrigt efter min Mening et Spørgsmaal, om dette Central-Landhuusholdnings-Selskab, der vistnok kunde have sin store Gavn og Berettigelse i en Tid, hvor der kun var liden Interesse i de enkelte Kredse, endnu kan siges at være nogen Nødvendighed, efterat der omkring i Landet i de forskjellige Amters er oprettet Landhuusholdnings-Selskaber af de der værende Landmænd, og da der overalt er udbredt en meget større Intelligents i Landbostanden, end der var dengang, dette Selskab stiftedes. Jeg mener altsaa, at det muligt kan være urigtigt for Fremtiden — ikke just i næste Aar — at give Tilskud til Landhuusholdnings-Selskabet, men at det derimod vilde være rigtigere at give Tilskud til de enkelte Amters Landhuusholdnings-Selskaber, forsaavidt de maatte

trænge dertil, og betinge dette af, at de selv anvendte lignende Summer. Jeg vilde finde, at dette netop vilde være i Analogi med hvad vi have indført i den senere Tid som Betingelse for Tilskud af Statskassen til flige Selskaber, og som blev videre omhandlet af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad). Jeg troer, at vi bør bevilge dette Tilskud af 1600 Rbd. ved 2den Behandling, men maaskee ved 3die Behandling stille en Betingelse af den Art, som jeg før nævnte.

Bregendahl: Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der i de senere Aar vistnok i alle Egne af Landet har dannet sig landoeconomiske Foreninger eller Landhuusholdnings-Selskaber, og deraf er det let forklarligt, at et Selskab, som er for hele Landet, kun har en liden Tilgang af Medlemmer. Det har imidlertid i de senere Aar vist sig, at der er en stor Trang for disse landoeconomiske Foreninger i de forskjellige Egne af Landet til i visse Henseender at slutte sig sammen og faae et fælles Centralpunkt, og som et saadant troer jeg, at det saakaldte fgl. Landhuusholdnings-Selskab kunde have sin store Betydning. Det vil være bekendt for mange Medlemmer her i Salen, at dette Selskab i de senere Aar paa forskjellig Maade har søgt at sætte sig i Forbindelse med de forskjellige mindre Selskaber omkring i Provindserne, og dette er Noget, som man meget maa ønske maa udvikle sig, for at det kan blive et Centralisationspunkt for disse mindre Selskaber, der kunne være ganske hensigtsmæssige til at virke i locale Diemed, men som aldrig, hvert for sig, have Kræfter til at virke for større Formaal; jeg troer, som sagt, at det er meget hensigtsmæssigt, at de kunne finde et saadant Apparat i dette Selskab. Jeg antager ogsaa, at, da det fgl. Landhuusholdnings-Selskab har lagt en forøget Virksomhed for Dagen i denne Retning, er der Grund til at formode, at denne vil udvikle sig videre, og jeg troer derfor, at det vilde være meget hensigtsmæssigt, at man, idetmindste indtil videre, lod det fgl. Landhuusholdnings-Selskab beholde dette Tilskud. Jo mere dette Selskab udvikler sig i den Retning,